

COMPRA, LLEGEIX, DIFON

La Verdad nº 110

(març de 2022)

“Cap al X congrés mundial de la IV Internacional.”

Proliferació dels incendis: Quines són les causes?

Aquest estiu, de nou, milers d'hectàrees s'estan cremant. En aquest moment són 228.000 hectàrees, la major xifra en 20 anys (ja se supera el total d'hectàrees cremades en 2012, fins ara el pitjor any).

Les polítiques de medi ambient i el control d'incendis estan, a l'Espanya de les autonomies, transferides, en la seva majoria, als governs autonòmics (el govern central ha renunciat a fer qualsevol acció de coordinació global). I aquests es mostren impotents per a fer front a aquesta situació, per la qual cosa es llancen a una “guerra” entre els polítics que viuen de les institucions, i que tracten de fer-nos creure que ells no tenen cap responsabilitat en aquests incendis. En aquest sentit, podem sentir que és culpa de l'escalfament global, dels ecologistes, de l'altre govern....

Escalfament global i més

No es pot negar l'escalfament global (encara que sí que hi ha els qui discuteixen de manera raonable quines són les seves causes), però el fet és que milions d'hectàrees de boscos estan abandonades. Sense cap mena de neteja ni manteniment, convertint-les en fàcil pastura de les flames. Com assenyala un comunicat d'UGT, “el canvi climàtic provoca fenòmens extrems com les onades de calor que venim sofrint, però les onades de calor no prenen les muntanyes, encara que si que influeixen, d'una manera molt clara, en què cremem. Les nostres muntanyes estan sotmeses a un estrès hídric molt gran, que els fa més inflamables, la qual cosa, sumat a l'abandó del món rural, a l'abandó del camp fa que estiguin plens de combustible vegetal, llest per a cremar”.

Fer culpable a l'escalfament global té un avantatge per als qui el fan. Permet diluir la responsabilitat i, a més, permet fer campanya en favor dels “necessaris sacrificis” que la població ha d'assumir. Sacrificis com el tancament de les mines, la reconversió de les indústries a la “economia verda”, amb pèrdua de milers de llocs de treball, o fins i tot les propostes ultra reaccionàries de “decreixement” -per més que les presentem com el sùmmum del progressisme-, segons les quals la població treballadora ha

d'acceptar la idea de viure pitjor “per a salvar el planeta”. I, a més, permet evitar posar l'accent sobre la responsabilitat dels governs autonòmics, que a l'Espanya de les 17 autonomies de taifes tenen les competències de medi ambient.

El que cap govern autonòmic pot negar és la mala situació dels serveis de prevenció i extinció d'incendis. Els mitjans de comunicació han posat de manifest la falta de bombers forestals (fins i tot hi ha parcs naturals en què la majoria dels bombers són voluntaris), la precarietat extrema de les seves plantilles, les males condicions de treball, el menyspreu dels governs autonòmics cap a aquest col·lectiu de treballadors. Els contracten uns mesos a l'estiu (sovint com a fixos discontinus el que engreixa les falses xifres de contractes indefinits, que s'atribueixen a l'última reforma laboral), cobren una mica més de 1.000 euros any mes per un treball duríssim amb jornades extenuants, i, com ha succeït en Castella i Lleó, reben com a menjar quan estan apagant incendis uns entrepans irrisoris. Han hagut de ser els veïns i algunes ONGs els qui es preocupin de proporcionar-los un menjar decent. En el comunicat que abans citem, UGT exigeix, justament, “reforçar els operatius d'extinció, dotant a aquests professionals, d'un marc regulador que els dignifiqui. És fonamental que aquests professionals tinguin contractes estables i condicions de treball dignes i segures. Els treballs d'extinció d'incendis generen nombrosos riscos per a la seguretat i salut dels equips d'extinció, precisament avui es compleixen 17 anys de l'incendi de Guadalajara en el qual van morir 9 bombers forestals i 2 agents mediambientals”.

Tot això sense oblidar el que reclama el col·lectiu de bombers forestals, a part del tema de millores laborals, és que com a societat fem el treball previ que no depèn d'ells i on l'última tasca a realitzar sigui apagar el foc.

La destrucció programada del medi rural i de la producció agrícola

Cal tenir en compte que, en bona part, les muntanyes han deixat de subministrar matèries primeres estratègiques i per tant en una

economia capitalista són espais marginals. Bona part dels boscos actuals són el resultat de la seva sobreexplotació fins a mitjan s. XX. En l'Estat espanyol, fins als anys 50-60, el combustible per a cuinar (en les cuines econòmiques), en la indústria de la ceràmica, les fleques etc., era la biomassa de la muntanya. Ara s'han convertit en espais “econòmicament inútils”, i, per tant, abandonats.

Alguns -molt pocs- han explicat una altra de les causes de l'extensió incontrolada dels incendis: estan abandonades milions d'hectàrees de terres que abans van ser conreades, i que quan ho estaven imposaven una solució de continuïtat entre les zones de bosc i matoll, limitant l'extensió dels incendis. Segons el Fons Espanyol de Garantia Agrària (FEGA), la superfície sense aprofitament s'eleva a prop de 2,23 milions d'hectàrees, la qual cosa representa un 7,4% de la superfície total. Inclou terres de cultiu, plantacions de fruiteres i zones de pastura.

D'aquesta superfície total sense aprofitament, prop del 48% del total, amb gairebé 1,1 milions d'hectàrees, corresponen a superfície de terres de cultiu, un altre 43,2% i 963.001 ha són superfície de cultius permanents, i el 9,1% restant i 202.651 ha pastures permanents.

Dins de la superfície sense aprofitament en els cultius permanents, més de la meitat són fruiteres; un altre 26,5% són d'olivar; un 13,2% són de vinya, i el 5,8% restant són de cítrics.

Al mateix temps, el medi rural perd continuament població. Espanya està al capdavant en despoblació del medi rural a Europa. De ser un dels països amb major percentatge de població rural a la seva entrada a la UE, actualment només Bèlgica i Holanda mantenen un percentatge menor.

El medi rural espanyol va camí de la marginalitat i la despoblació. Així, només el 19,68% de la població espanyola l'any 2018 viu en el medi rural. La despoblació es va iniciar en els anys 60, amb la industrialització i emigració a les ciutats, però no ha parat des de l'entrada en la UE. Ens van dir que anava a suposar un manà per a l'agricultura espanyola, però a finals dels vuitanta Espanya comptava amb prop d'un 10% de

població activa agrària, i avui menys d'un 6%. En 1980 vivien en el medi rural 2.317.500 persones. En 2002 només vivien en el camp 1.114.700. I les taxes d'atur entre aquesta població van passar en aquests anys del 4,9 al 15,1%.

Aquesta desertització productiva i poblacional del camp espanyol, que el converteix en pastura dels incendis, té un responsable que tots els polítics es cuiden molt de citar: la Unió Europea i la seva Política Agrària Comuna (PAC). La PAC ha incentivat l'abandó de terres de cultiu, ha imposat contingents de producció que fan que Espanya sigui deficitària en productes com la llet i els cereals (Espanya haurà d'importar aquest any més de la meitat dels quals consumeix). En benefici de les multinacionals americanes dels aliments (que, segons algunes notícies, han comprat recentment milions d'hectàrees de cultiu a Ucraïna). La PAC és responsable de bona part de la despoblació i abandó del medi rural. I, per tant, de l'extensió dels incendis. La Unió Europea no té una política forestal comuna. Es tracta d'una qüestió que ni tan sols s'esmenta en

els seus tractats.

Les empreses de distribució, que controlen els preus dels productes agrícola i imposen als agricultors i ramaders preus que no compensen les despeses i els esforços de produir (mentre especulen amb els preus de venda al consumidor, provocant la pujada de l'IPC dels aliments), són també responsables de l'abandó de la producció agrària. No n'hi ha prou amb fer votar lleis que suposadament impedeixin la venda a pèrdues. L'única sortida és la nacionalització de les empreses distribuïdores, crear empreses estatals de distribució d'aliments que aconseguixin preus justos per als productors i els consumidors.

L'abandó dels cultius ha portat a un enorme augment de les zones de matoll i de boscos. Segons dades del Banc Mundial, Espanya ha guanyat un 33,6% per cent de superfície forestal des de 1990. Concretament ha passat d'un 27,65% de territori natural cobert per bosc en 1990 a un 36,9% en 2016. Europa té més massa forestal de la que tenia fa segles. Per exemple, a França ha passat, des de 1980 a l'actualitat, d'un 25,9% del

total del territori a un 31%.

D'aquesta manera, el que passa a Espanya es repeteix a la Unió Europea. Segons les dades de Copernicus (programa de la UE per al control de medi ambient), la superfície abrasada es multiplica per tres respecte a la mitjana dels últims 15 anys per aquestes dates.

Mantenir i recuperar la producció agrària i industrial

Enfront de la dictadura de les multinacionals agràries, imposada per mitjà de la PAC, i a les amenaces de destrucció de la indústria, escudant-se en la "economia verda", defensar l'ocupació i el futur de la classe treballadora exigeix mantenir i recuperar la producció agrícola i industrial. És responsabilitat dels militants i treballadors que combatem per la independència de les nostres organitzacions dels plans del gran capital, lluitar perquè aquestes encapçalin la lluita unida en defensa dels llocs de treball, contra els tancaments d'empreses industrials, en defensa de preus justos per als productes del camp.

Els nostres compromisos...

(...) Un cop més, aquests bàrbars atacs confirmen que no és possible cap procés de pau amb l'existència d'una entitat que té com a única finalitat enterrar la causa palestina cometent crims contra la humanitat, i que la suposada solució dels dos Estats és un miratge. (...)

<https://informacionobrero.org/solidaridad-total-con-el-pueblo-palestino/>

Solidaritat total amb el pueblo palestino

Campanya d'extensió i subscripcions a aquesta Carta Setmanal

Si no la reps, et convidem a que la rebis cada setmana. Si la reps, et proposem que subscriguis a altres companyes i companys als quals pugui interessar.

L'elaboració i enviament d'aquesta Carta comporta algunes despeses. El POSI, que l'edita, no té ni vol subvencions, tota la seva activitat i les seves publicacions són finançades exclusivament per treballadores i treballadors, que volen recolzar, en aquest cas, la publicació de la Carta Setmanal. Demanem un suport de 5 EUROS a l'any, o més si us sembla.

Nostre compte corrent en La Caixa és: **2100 2812 51 0200071314**. Indicant: Recolzo Carta Setmanal

Per rebre-la, envia un correu electrònic a: info@posicuarta.org

Pots contactar des: <http://posicuarta.org/cartasblog/contacto>

Partido Obrero Socialista Internacionalista
Sección en España de la IS Internacional

Carrer Desengaño, 12 (1º 3A). 28004 - Madrid Teléfono:
91 522 23 56 - Fax: 91 521 72 01 <http://www.posicuarta.org>
posicuarta.org
Busca'ns en Twitter: @posicuarta